

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRZEMIERA WYNOŚI: Rocznie rb. 3, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1,5, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 10-2 po poł. Korespondencje nadesłane redakcja nie zwraca.

CENA
6 GROSZY

WZRY OŚWIADCZENIA: Za wiersz petytowy jednozpaltowy lub jego miejsce nadesłane: 1. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i niekropli po kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobnie ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Należy zaś ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omalinalnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują **Wszystkie księgarnie**, także biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Wielka bitwa pod Arras.

Sprawozdawca wojskowy „Vossische Ztg.” pisze, co następuje o toczącej się obecnie bitwie pod Arras: Potężna operacja, którą możemy uważać bodaj że za rozstrzygającą bitwę całej kampanji, zaczyna się w tych dniach. Było do przewidzenia, że przeciwnicy nasi nie odważą się znów na bitwę frontową, dążącą do przerwania frontu, w rodzaju ofensywy nad rzeką Somme.

Po doświadczeniach, nabytych w r. 1916, postępowanie takie również nie miałyby zgóry widoków powodzenia. Poza tem podstawę do takiej ofensywy usunął właśnie całkowicie nasz ruch wsteczny. Wyjście, obrane przez przeciwników naszych. Krótko mówiąc, punktami temi są: na północy okolice Arras, a na południu okolice Soissons. Arras może być uważane za jeden z najważniejszych punktów strategicznych całej linji.

Znajdująca się w posiadaniu angiłków wyżyna Lorette stanowi doskonałą podstawę dla obserwacji ogólnej przetrzeni, sięgającej do połowy drogi z Arras do Douai. Zajściom dni i tygodni najbliższych możemy przyglądać się ze spokojem moonym—pisze „Vossische Zeitung”. Co według obliczeń ludzkich było możliwe do zrobienia, to zrobiono dla uczynienia oporu naszego jaknajmooniejszym i jaknajwytrwalszym.

Niespodzianka ze strony przeciwnika jest wyjątkowa najzupełniej.

Inicjatywa pozostała w rękach naszych. To, co się dokonywa obecnie, nie było nigdy zamiarem nieprzyjacielskiego dowództwa wojskowego. To, co dowództwo to czyni obecnie, jest wybiegiem, gdyż czynnik pewien, który tak często samo brało w rachubę, mianowicie czas, zmuszał je do natarcia. Zamiast wielkiej walki, dążącej do przerwania frontu, rozwija się obecnie obraz, podobny do widzianego w jesieni 1916 r. Przeciwnicy nasi chcą znów uciec się do użycia kleszców, od których tyle sobie wówczas obiecywali.

W kołach wojskowych angiłskich daje się słyszeć zdanie, że obecna ofensywa angiłska jest najwyższym napięciem sił koalicyj, mogącem wystarczyć nie więcej, jak na 4 do 6 tygodni. Z powodu braku odpowiadających rezerw, do tego czasu musi skończyć się pierwszy okres ofensywy.

Niepewność, gdzie państwa centralne projektują ofensywę ze swojej strony, wywiera silny wpływ na plany koalicyj.

W sprawie rozmieszczenia rezerw wyjechała do Rosji nowa komisja angiłska, która zaznajomi dowództwo rosyjskie z planami Robertsona.

Front wojsk gener. pułkownika Arcyksięcia Józefa.

Na obszarze Bekasu odparto natarcie nieprzyjacielskie. Z naszej strony ozywiona działalność patroli.

Front wojsk gener. feldmarsz. ks. Leopolda Bawarskiego.

Działalność artylerji rosyjskiej miejscami ozywila się nieco.

Włoski teren walk:

Działalność artylerji nieprzyjacielskiej była wczoraj na froncie wybrzeża naogół dość znaczna, w niektórych miejscach trwała również podczas nocy.

Trwają też walki pomiędzy patrolami.

Południowo-wschodni plac boju.

Nasze oddziały albańskie napadły z powodzeniem na włoskie strażnice przednie na północy od Tepeleni.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 9 kwietnia:

Front zachodni.

Na północ od Brzeżan w okolicy Augustówki i Konionki, uderzył nieprzyjaciel, po przygotowaniu artylerjijskim na stanowiska nasze, ale był odparty.

Na południowy zachód od Briung w okolicy Lipnicy Dolnej, zburzyliśmy minami rowy nieprzyjacielskie, które zajęły nasze patrole.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 11 kwietnia:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gener. feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Nad Aą, Dźwiną, Stochodem, Złotą Lipą i Dniestrem, rosjanie wielokrotnie wzmagali ogień swej artylerji.

Front wojsk generała pułkownika arcyksięcia Józefa.

Nie zasłoby godnego uwagi.

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

Nie wydarzyło się nic szczególnego.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Ograniczona pod względem przetrzeni działalność bojowa na północy od Scarpe'y pod Givenchy-en-Gohelle, Farbus i Fampoux nie wpłynęła na jakiegokolwiek zmiany w położeniu.

Po obydwu stronach szosy z Arras do Combrais, wczoraj po południu, po zacięciu ogniu, angiłcy wprowadzili na szerokim froncie duże siły do ataku. Odparto je z dużymi stratami.

Od dzisiejszego ranka rozgorzały tam oraz między Bullecourt a Queant nowe walki.

Między szosą z Bapaume do Combrais a Oise'ą rozegrały się nowe niewielkie walki pod naszymi linjami.

Jak i dni poprzednich, St. Quentin ulegało ostrzeliwaniu granatami i szrapnelami.

Podobny los spotkał Le Ferres.

Front niemieckiego następcy tronu.

Od Vailly aż do Reimau, bitwa

artylerjijska wzmagą się znacznie, w kierunku południowym.

Ręczne natarcie francuzów na okopy pod Berry au Bac zniweczono szybkim kontratakiem.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Nie było znacniejszych operacji bojowych.

Front macedoński.

Na całym froncie nie szczególnego.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austrijski.

WIENIEŃ. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 11 kwietnia:

Wschodni plac boju.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Lotnik c. k. zestrzelił w walce powietrznej nad Galaczem samolot rosyjski typu Nieuport.

Komunikat angiłski.

Główna kwatera donosi, dnia 9 kwietnia:

Natarliśmy na szerokim froncie od okolic południowych Arras do okolic południowych Lens, wtargnęliśmy do linji nieprzyjacielskich i dokonaliśmy postępów zadowalających.

Wzięliśmy szturmem wsie Merriers i Brursies w kierunku Cambrai oraz wtargnęliśmy do lasu Havrincourt.

W kierunku na St. Quentin wzięliśmy Fresny le Petit i posunęliśmy naprzód linję naszą na południowy wschód od Le Verquier.

Podobno wzięto znaczną liczbę jeńców.

Wojsko nasze posunęło się dalej naprzód i wzięło tyłne urządzenia obronne nieprzyjaciela, które oprócz działzych, potężnych systemów rowów strzeleckich, obejmują też miejscowości obwarowane: Feuchy, Chavel, Fouchel, szaniec Haidarabad, Athies i Thelus.

Do godz 2 po południu sprowadzono do punktu zbornego 6,816 jeńców, a wśród nich 119 oficerów. Większość z nich należy do dywizji bawarskich które poniosły straty ciężkie.

Śród zdobytych materiałów bojowych znajdują się działa, moździerze okopowe i karabiny maszynowe. Dwa samoloty nieprzyjacielskie

zniszczono, 16 innych zmuszono do lądowania. Dwa nieprzyjacielskie balony na uwięzi spadły objęte ogniem. Brak 10 samolotów naszych.

Wojska nasze zajęły Vemyrn oraz fortyfikacje obronne na północ i na południe od Scarpe.

Wczoraj uprowadzono przeszło 9,000 jeńców i zdobyto 40 armat.

W okolicy St. Quentin wyparto nieprzyjaciela z wyżyny między Vergue i Hargicourt.

Dotarliśmy do skrajy Monchy, 5 mil na południowy wschód od Arras, oczyszciliśmy Farbus oraz las w Farbus.

Akcja pokojowa Rosji.

AMSTERDAM, 12 | 4. Petersburski komitet robotników i żołnierzy utworzył komisję dla sprowadzenia pokoju przez bezpośrednie nawiązanie układów z nieprzyjacielem. W tym celu odnośna delegacja udaje się do Sztokholmu. Komitet domaga się prócz tego, by jeden z przedstawicieli jego otrzymał prawo głosu w stanowieniu o działaniach na froncie.

Flaga amerykańska na froncie francuskim.

ROTTERDAM, 12 | 4. Amerykańska eskadra lotnicza La Fayette natychmiast po wypowiedzeniu wojny przez Stany Zjednoczone Niemcom wywiesiła flagę amerykańską na froncie francuskim. Eskadra ta najpierw wystąpiła urzędownie ze strony Ameryki w walce po stronie koalicji.

Oroędzie rządu prowizorycznego.

STOKHOLM, 12 | 4. Z Petersburga pod datą 10 kwietnia podają następujące brzmienie oroędzia rosyjskiego rządu prowizorycznego. Po zbadaniu sytuacji militarnej państwa rosyjskiego rząd prowizoryczny, aby zadość uczynić obowiązkom swym względem kraju, postanowił wyjawiać narodowi całą prawdę otwarcie i bez pośrednio.

Obalony obecnie rząd pozostawił obronę kraju w stanie wielkiego niedładu.

Przez karygodną bezczynność i swe niezręczne zarządzanie wprowadził on niedład do finansów naszych, do apro wizacji i komunikacji, oraz do dostaw amunicji dla armji. Zachciał na całą naszą organizację gospodarczą.

Ojczyzna jest w niebezpieczeństwie, należy wyżyć wszelkie siły aby ją ratować. Niech kraj na prawdę tę nie odpowie zniechęceniem i stanem przygnębienia, lecz rozmachem, by stworzyć jednolitą wolę narodową. Doda nam to nowych sił do walki.

Niech godzina twardej próby za stanie kraj cały dość silnym, aby zabezpieczyć zdobytą wolność i poświęcić się niezmiordowanej pracy dla dobra wolnej Rosji.

Podp. prezes rady ministr. Ks. Lwow.

Zatopienie parowca hiszpańskiego.

BERNO, 12 | 4. Parowiec węglowy hiszpański „San Fulgencja”, płynący z New Castle do Barcelony, uległ zatopieniu przez niemiecką łódź podwodną pod Sables.

Organizacja — to nasza siła!

Co słychać nowego?

Samobójstwo żony Stürmera.

Żona byłego prezydenta gabinetu rosyjskiego Stürmera, licząca 62 lat życia, popełniła samobójstwo, poderżnawszy się brzytwą. Poso dem samobójstwa ma być jakiś kompromitujący publicznie list.

Uroczyste powitanie wygnanców.

Onegdaj przybyli do Petersburga socjalno-demokratyczni członkowie drugiej Dumy, którzy swego czasu wygnani byli na Sybir i dziesięć lat tam spędzili. Postawie robotniczy powitali ich uroczysto.

Była przyjaciółka cara pod kluozem.

„Bierzewja Wiedomosti” donoszą, że słynna baletnica Krzesińska, niegdys faforyzowana przez cara, a ostatnio przyjaciółka wielkiego księcia Sergjusza Michałowicza, która w Petersburgu zamieszkała w wielki pałac, stale dawniej odwiedzany przez różnych dygnitarzy, została aresztowana.

W roku 1911 była Krzesińska skompromitowaną w skandalu z dostawami wojskowemi.

Zawieszenie broni.

Na froncie rosyjskim istnieje faktyczne zawieszenie broni, ażeby lud rosyjski mógł przeprowadzić wybory do konstytuancy, na którejby się rozstrzygnęła kwestja wojny i pokoju.

Chwila bieżąca.

— Minister wojny Guczkow po o trzymaniu bliższych szczegółów o klęsce wojska rosyjskiego nad Stochodem natychmiast zarządził udzielenie dymisji dowódcom oddziałów.

— We wszystkich rosyjskich prowincjach kresowych rosnie ruch niepodległościowy.

— Okręg wojska dońskiego i Turkiestan mają zamiar proklamować swoją niepodległość.

— Tymczasowy rząd rosyjski podpisał dekret o zupełnem równouprawnieniu żydów.

— Rząd rzeeczypospolitej Guatemali zerwał stosunki dyplomatyczne z Niemcami.

— Według depeszy „Daily News” z Nowego Jorku, w sobotę aresztowano tam około tysiąca Niemców.

— Rosyjski oddział strazy przedniej potoczył się z anglikami po Kiszirabatem na południe od Kanikina.

Z Łodzi.

— Sekcja brukarska zabrała się do przeglądu pozostawionych przez Rosjan planów kanalizacji miasta i wodociągów.

— Miejska kasa będzie wypłacać nauczycielom szkół miejskich, pracujących już 20 lat w szkołach rządowych, pensję dodatkową, których jest w Łodzi 84-ch.

Z Kalisza.

Powtórny wylw.

Prośna pod Kaliszem wylała powtórnie.

Polą w Rajsku i Tyńcu były pod wodą, która też wtargnęła do Nowego Parku i na ul. Ryplinkowską, zalewając suteryny.

Z Tomaszowa.

Nowa Rada miejska.

Wybory do Rady miejskiej zostały już ukończone. Wybrano 10 polaków, 10 żydów i 4 Niemców.

Z Sosnowca.

Śmierć weteranów z r. 1863.

W tych dniach rozstali się z tym światem weterani powstania 1863 r. śp. Józef Baranowski lat 81 i Józef Zawisza-Sikorski lat 77. Cześć ich pamięci.

KRONIKA

Od Redakcji.

W redakcji naszego „Gońca” jest do przejrzania dla osób interesowanych lista więźniów politycznych polaków, którzy zostali wypuszczeni z więzień moskiewskich w pierwszych dniach rewolucji w Moskwie.

Przyjazd legionistów.

Podczas ubiegłych świąt można było zauważyć na ulicach licznych Legionistów różnych szarż i pułków, którzy przyjechali w odwiedziny do swych rodzin. Wyglądają oni zdrowo i dziarsko.

Z Rady Miejskiej.

Środowe zebranie Rady Miejskiej rozpoczęło się o g. 6 m. 25 po poł. Przewodniczył p. Butkiewicz. Przy stole prezydjalnym zasiadli pp. nadburmistrz Knoblauch, burmistrz Berneck, Knoblauch, Jurakowski i Płodowski.

Punkt pierwszy tyczył przyjęcia od p. radcy Hofbauera mk. 1160, jako zwrot pensji wydanej z kasy miejskiej za czas od 1 października roku 1916 do 1 go marca roku 1917. Sprawę tę Rada aprobować jednogłośnie.

Punkt drugi porządku dziennego, dotyczący budowy miejskiej stacji elektrycznej Rada przekazała odnośnej komisji, która ma w przeciągu 10 dni zbadać stan obecnej elektrowni, oraz odnośne prace przygotowane do budowy nowej elektrowni i przedstawić Radzie swe orzeczenie.

W skład komisji powołano pp. G. Kohna, K. Szwele, dr. J. Marozewskiego, inż. J. Hertza.

W dalszym ciągu posiedzenia Rada przyznała gimn. im. H. Sienkiewicza przy T. O. S. mk. 12,960 tytułem zapomogi na rok szkolny — 1917 | 18.

Projekt Magistratu o zatwierdzenie podatku stempowego miejskiego od podań składanych do Magistratu, Rada po przemówieniach radnych Tomczyka, Bandkiego, Helmana, Brühla, G. Kohna, postanowiła odrzucić.

W zakończeniu posiedzenia p. Butkiewicz odczytał interpelację złożoną Radzie Miejskiej w sprawie karygodnego zachowywania się funkcjonariuszy policji, która to kwestja jest bardzo paląca dla ogółu naszego miasta i winna być jaknajprędzej rozpatrzoną, celem powzięcia odpowiedniej decyzji i sanacji tych anormalnych stosunków.

W sprawie tej wypowiedzieli się energicznie dr. E. Kohn, wykazujący szereg wypadków potwierdzających słuszność interpelacji, oraz pp. Brühl, Jabłoński, Butkiewicz i inni zgadzając się najzupełniej z wywodami przedmówcy.

Interpelację powyższą przekazano Magistratowi, w celu skierowania im odpowiednim władzom.

W sprawie mięsa.

Ciekawą jest rzeczą bardzo, ośmiu to rzemieślnicy sprzedają funt wątroby, czy t. zw. głowizny po 80 do 90 kopiejek za funt, sądząc w dodatku zapłaty w monecie rosyjskiej.

Cena ta precyzyjnie najwyraźniej cen-
nikowi magistrackiemu, który opiewa,
że cena mięsa wynosić winna tylko
1 mk. 15 fen. za funt, a poledwicy 1
mk. 25 fen., gdy tymczasem rzeźni-
cy za gorsze gatunki mięsa drą skó-
rę z kupujących.

Należałoby raz wreszcie położyć
kres nieuczciwej sprzedaży.

Z koncertu Br. Hubermana.

Koncert rozpoczął pianista wie-
deński Leopold Spielman odegraniem
„Alla marcia”—Jensena, 12 ta „Ra-
phodia - hongroise”—Fr. Liszta
(1811—1886)—oraz „Impromptu” cis-
mol—Fr. Chopina (1810—1849)—pia-
nista uwydatnił subtelną egalizację
dźwięków, doskonale zastosowaną w
niepospolitej biegłości palcowej, a ja-
ko solista — wlewa w dane utwory
wiele uczucia, zaś jako skompanja-
tor—celuje grą delikatną i wysoce
muzyczną, stwarzając z wirtuozem
całość idealną.

Znakomity skrzypek — Bronisław
Huberman, gdyż takim nazwał go
szlachetnie należy—na swym nieporów-
nanym „Stradivariusie” oślnił żądną
wrażeń artystycznych publiczność,
przedziwną miękkością tonu, oraz
tak idealnym traktowaniem każdej
frazy, skończonoj w najdrobniejszych
szczegółach. O nim śmiało rzeć mo-
żna, że styl każdego kompozytora
zachowuje wiernie i że wytworna
technika służy mu nie za cel wyją-
czny — lecz jest środkiem, którym
posiuguje się w miarę wymagań sty-
lu, zaś miejsca najtrudniejsze poko-
nywa z największą łatwością — co
jest dowodem jego głębokiego ta-
lentu.

Wszystkie te zalety podziwiać
było można w najpiękniejszym z
koncertów skrzypcowych „e—mol”—
Mendelsohn Feliksa Bartholny (1809—
1847), w którym po pierwszych już
pociągnięciach smyczka—można by-
ło poznać kto gra.

Przecudne Andante wyśpiewał
Huberman z taką poezją, w allegret-
to i Allegro wykazał tyle pierwszo-
rzędnych zalet wirtuozowskich, że
oślnił wszystkich, a w „Chaconne” J.
S. Bacha (1685—1750) zupełnie osza-
lował słuchaczy. Przepiękny ten u-
twór, napisany stylem polifonicznym
—jest niezmiernie trudnym, tak pod
względem stylu, jak i technicznym—
wyśpiewany był nieporównanie.
W poetycznym nocturnie Chopina—
tyle drgało uczucia iście chopinow-
skiego i śpiewnego rozmarzenia, że
trudno lepiej rozumieć Chopina, albo
w owym powiewnym walcu H. Wien-
iawskiego (1835—1880)—owe śnież-
nej czystości flażolety, z bajeczną
łatwością wykonane trudne „pizzica-
ta” obiema rękami — wzbudzały pe-
dziw dla talentu i pracy.

To samo podziwiać można było
w Mazurce Zarzyckiego oraz w ode-
gramem na bis „Ronde de Lutz”—
Bazzinięgo

Genjalnego artystę przyjmowano
owacyjnie.

L. Wawrzynowicz.

Sprzedaż kartofli.

Miejscą Deputacja Żywnościowa
podaje do ogólnej wiadomości, że od
środy 11 kwietnia b. r. odbywać się
będzie w Biurach Okręg. Rozdawn.
Kart Chlebowych dalsza sprzedaż
kwitów na kartofle na serż XII na
następujące litery:

w piątek	18 km. na lit.	P R
w sobotę	14 . . .	M N U
w poniedziałek	14 . . .	C H O T
w wtorek	17 . . .	A B

Teatr PARYSKI — Czwartek dnia 26-go Kwietnia
o godz. 8-jej wieczor.

Jedyny wielki Koncert

Wandy LANDOWSKIEJ

na klawicymbale i fortepianie

W programie J. Bach, W. A. Mozart, J. Kuhlau, J. Hay-
du, J. Ph. Rameau B. Pasquini, D. Scarlatti.

Bilety od 70 kop do Rb. 3. 50 w
Księgarni F. Rolnickiego

w ilości 6 funtów na dwutygodnie na
jedną osobą za 30 fen.

Kartofle wydawane będą jak do-
tąd w składach przy fabr. Peltzerów
na mocy wykupionych kwitów i kar-
tek A—B.

Jednocześnie odbywać się będzie
w Burach Okręgowych sprzedaż
kwitów na marchew i brukiew na
powyższe litery w dotychczasowej
ilości 6 funtów na osobą za 60 fen-
gów.

Marchew i brukiew wydawane
będą również w składach przy fabr.
Peltzer na mocy wykupionych kwi-
tów i kuponów karty żywnościowej
nr. 13.

Kto da więcej?

W administracji naszego „Gońca”
jest do nabycia piękny, starej roboty
złoty pierścionek upiękaszony kamie-
niami, za który dają rb. 59.

Pierścionek powyższy został ofia-
rowany na Tow. opieki nad bezdom-
nymi dziećmi.

Kto da więcej?

Tragiczna śmierć 5-ciu dziewcząt.

We wtorek 10 b. m. w okolicy
Zawady gminy Lipie zdarzył się tra-
giczny wypadek, który odbił się ży-
wym echem w całej okolicy. Oto w
godzinach przedpołudniowych pięć
dziewcząt w wieku od lat 13 do 15
miało się przeprawić łąską przez
pobliską rzekę Lizwartę, gdy
dziewczęta zdążyły przepłynąć pew-
ną odległość widocznie wskutek nie-
właściwego sterowania łódka poczęła
się przechylać, wreszcie przewróciła
się i 5 dziewcząt znalazło okropną
śmierć w rzece, która po ostatnich
śniegach przybrała znaczną.

Rozpacz rodziców dziewcząt, mie-
szkańców wsi Zawady niema granic.

Benefis W. Pietrowskiego.

W dniu 16 kwietnia w teatrze
„Odeon” odbędzie się benefisowe
przedstawienie kierownika zespołu
artystycznego tegoż teatru p. W. Pio-
trowskiego.

W dniu tym przypadają również
rocznice jego urodzin jak i 37 lecie
pracy scenicznej.

Na uroczysty ten wieczór, który
jednocześnie będzie wieczorem poże-
gnalnym całego zespołu, benefisant
szykuje wiele niespodzianek, między
innymi sztukę aktualną, graną ostat-
nio z wielkim powodzeniem w War-
szawie.

Z Wrzosowej.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

Sprawy oświatowe.

Zarząd i członkowie koła Polskiej
Macierzy Szkolnej we Wrzosowej
przesłali w ubiegłym miesiącu do
Departamentu Wyznań Religijnych i
Oświecenia publicznego przy Tymcz.
Radzie Stanu następujący adres:

„Pragniemy, by silny Rząd Polski
oparł się na oświeconym ludzie pol-
skim.

A oświata polska, by znalazła mą-
drego i wytrwałego kierownika w
Departamencie Oświecenia przy Wy-
sokiej Radzie Stanu

Tymczasowy Rząd Polski niech
śmiało zdąży do powszechnego obo-
wiązkowego nauczania.

Niech dzielna, a umiejętna ręka
prowadzi polskie narodowe państwo-
we szkolnictwo.

Niech żyje Tymczasowy Rząd
Polski!

Niech żyje szkoła polska!”

Na adres powyższy nadeszła po-
niższa odpowiedź od Depart. Wy-
znań Religijnych i Oświecenia Publi-
cznego:

„W nadesłanej przez Zarząd koła
P. M. S we Wrzosowej odezwie do
T. Rady St. Królestwa Polskiego, w
wyratonej gotowości do współpracy
nad budowaniem narodowego szkol-
nictwa widzimy gwarancję, że za-
mierzenia nasze, dla dobra oświaty
narodowej podjęte, dadzą pożądane
rezultaty.”

Dyrektor Depart.

Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego

J. M. Pomorski.

Referent

W. Wóycicki

Rozmaitości.

Straszna śmierć.

Z Mor. Osławy donoszą: Zginął
tu straszna śmiercią robotnik polski
w tutejszych hutach żelaznych, nie-
jaki Maciej Piskala. Dowoził on ręcz-
nym wózkiem żelazo stare i wsep-
wał do wylotu hutniczego pieca, gdzie
jak wiadomo, panuje żar kilku tysi-
cy stopni. Przy pracy usiłował jedną
większą tafelę żelaza wrzucić rękami,
przy rozmachu jednak został pocią-
nięty przez szalierzyste końce tafli
i runął w żar pieca. Mimo obecności
towarzyszów pracy, ratunek był nie-
możliwy. S. p. Maciej Piskala liczył
80 lat życia, był żonaty i pochodził
z Galicji.

Teatr „ODEON”

Program od czwartku 12 do niedzieli 15 Kwietnia 1917 roku.

Tylko 4 dni! Niebywała Sensacja! Tylko 4 dni!

Tragedja XX wieku

Dramat aktualny w 5 ciu wielkich aktach, osnuty na tle obecnie przeżywanym wypadków. Ilustracja muzyczna, specjalnie napisana do tego obrazu przez FRANCISZKA LEHARA.

Nad program: Ślub amerykański (Komiczny)

Szwaczka Warszawska NA SCENIE — Ostatnie występy Trupy W. Piotrowskiego! Dziś! Wodewil w 1-ym akcie A. Wieniawskiego.

Anons: O środy 18 Kwietnia — Ostatnia Sensacja! „Tajemnice Warszawy” Wielki dramat żywoy w 6-ciu aktach, w wykonaniu artystów warszawskich z Polą Negri w roli głównej.

Szczegóły w programach i afiszach — Ceny miejsce zwykłe

Teatr Paryski

Dziś zmiana programu

KARTY do GRY

Rhc. Tow. POŁĄCZONYCH FABRYK SPRAGSUNDSRICH.

Skład hurtowy

Magazyn LEONA KIPMANA w Warszawie,

Marszałkowska, 154.

Poszukiwani agenci do sprzedaży.

Z powodu zwinięcia sklepu

Zupełna wyprzedaż obuwia męskiego damskiego i dziecięcego, oraz cholewek i drobiażków w zakres obuwia wchodzących

Ceny znacznie niższe

Jak również do odstąpienia całe urządzenie sklepowe. ul. Panny Marji 43 Z Milewski.

Gruźlicę, Chroniczny Bronchit, Kaszel, Koklusz

leczy

FAGOSOL.

Ogólnie zalecany przez powagi lekarskie środek

przeciw chorobom płucnym.

FAGOSOL usuwa kaszel i wydzielinę, pobudza apetyt i spowodowya wzrost wycienzonego organizmu.

Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Krawiecka pracownia garderoby męskiej
W. Małczyńskiego

w Częstochowie, ul. Panny Marji № 50.

Poleca Sz. Panom swój skład gotowych ubrań jako to: Palta, garnitury marynarkowe spodnie Specjalny dział ubrań uczniowskich dla wszystkich szkół i klas. Na czasie!!! Pracownia uskutecznia wszystkie przeróbki, reperacje, czysci i odświeża wszelką garderobę szybko i po umiar. cenach.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9-1 i od 3-7 wieczorem.

Polecam Podeszwy drewniane ulepszone

ulica Teatralna № 26.

Kott.

Wielki wybór płyt patefonowych, na święta „Alleluja” oraz aparatów po cenach przystępnych poleca Skład Patefonów ul. Panny Marji Nr. 19 204-

Udzielam lekcji kroju i muzyki na fortepianie ul. Stara №18 Helena G n i e w k o w s k a

Do sprzedania drzewo budowlane w sosnach ul. św. Barby Nr. 21

Zgubiono kwit lombardu kasy Pożycz-Oszczędnościowej № 26531

Drzewek owocowych parę tysięcy do sprzedania z ogrodów Zaosze. Wiad. u Sochaczewskiego Rynek Wieluński Nr. 5. lub na miejscu w ogrodach 223-

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep spożywczy ul. Panny Marji Nr. 48 223 |

Meble różne sprzedam: kredens, stół, krzesła tremo, otomans, zegar lampa i fotel/ko dzieciinne i wózek sportowy. ul. Piłkova 5. m. 5. ogładac można od godz. 11 do 2 po poł. 242-

Lekcje muzyki fortepianowej. Wiad. Jasna Góra Dyrygent chóru lub magazyna mód „Klara” ul. Panny Marji Nr. 31 241-

S do sprzedania buraki pastewne po 1 rb pud. Wiadomość ul. Dojazd 29. 244-

Konie do sprzedania Wiadomość w Redakcji Gołca. 245-

Ofiary:

Na Samopomoce szkolne Koperniak Walenty kop 50 kwit 180

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Głosa Częstochowska”.